

UNIVERZITA KARLOVA
Právnická fakulta

Řízení a postupy při správě daní

6. listopadu 2017

Mgr. Lukáš Hrdlička

19

Osnova

1. Postupy při správě daní
2. Řízení
3. Další postupy

- **Řízení** = zákonem upravený postup (proces), jehož cílem je rozhodnout (vydat rozhodnutí)
 - Rozhodnutím správce daně:
 - ukládá povinnosti a přiznává práva (konstitutivní)
 - prohlašuje již existující práva a povinnosti (deklaratorní)
- **Postup** (rozuměj „další postup“) = ucelený a zákonem upravený proces, jehož cílem není rozhodnout (nevydává se zde žádné rozhodnutí)
 - formalizované postupy
 - neformalizované postupy

Postupy při správě daní

Řízení

Jiné postupy

Formalizované

Neformalizované

Vztah řízení a dalších postupů

Fáze před řízením

- Probíhají postupy nezávislé na existenci řízení

Fáze řízení

- Probíhají postupy nezávislé na existenci řízení
 - *např. vyhledávací činnost*
- Probíhají postupy závislé na existenci řízení
 - *např. dokazování*

Fáze po řízení

- Probíhají postupy nezávislé na existenci řízení

Registrační řízení

Řízení o závazném posouzení

Daňové řízení

- Vyměřovací řízení
- Doměřovací řízení
- Řízení o posečkání daně
- Řízení o zajištění daně
- Exekuční řízení

Další řízení

- Řízení o vyloučení úřední osoby
- Řízení o delegaci
- Řízení o ustanovení zástupce
- Řízení o navrácení lhůty v předešlý stav
- Řízení o prodloužení lhůty
- Řízení o vyloučení neúčinnosti doručení
- další

- **Vydání rozhodnutí (vč. výzvy)**
 - podepsání vs. expedice
- **Účinnost rozhodnutí**
 - oznámení vs. doručení
- **Právní moc rozhodnutí**
 - *Formální právní moc* = závaznost a nezměnitelnost rozhodnutí (rozhodnutí je konečné)
 - *Materiální právní moc* = v téže věci již nelze znovu rozhodnout (překážka věci rozhodnuté)
- **Vykonatelnost rozhodnutí (§ 103 odst. 2 DŘ)**
 - možnost vynucení splnění rozhodnutím uložené povinnosti prostřednictvím donucení, i proti vůli toho, komu byla povinnost uložena

- **Příjemce** rozhodnutí:
 - ten, komu je rozhodnutím ukládána povinnost nebo přiznáváno právo anebo prohlášeno právo nebo povinnost stanovená zákonem
- Obsahové **náležitosti** rozhodnutí
- **Vady** rozhodnutí
 - **zřejmá nesprávnost**
 - **nicotnost** (x neplatnost)
 - při absolutní věcné nepříslušnosti
 - při zjevné vnitřní rozpornosti
 - při právní či faktické neuskutečnitelnosti
 - **nezákonnost**

Další postupy

Formalizované postupy

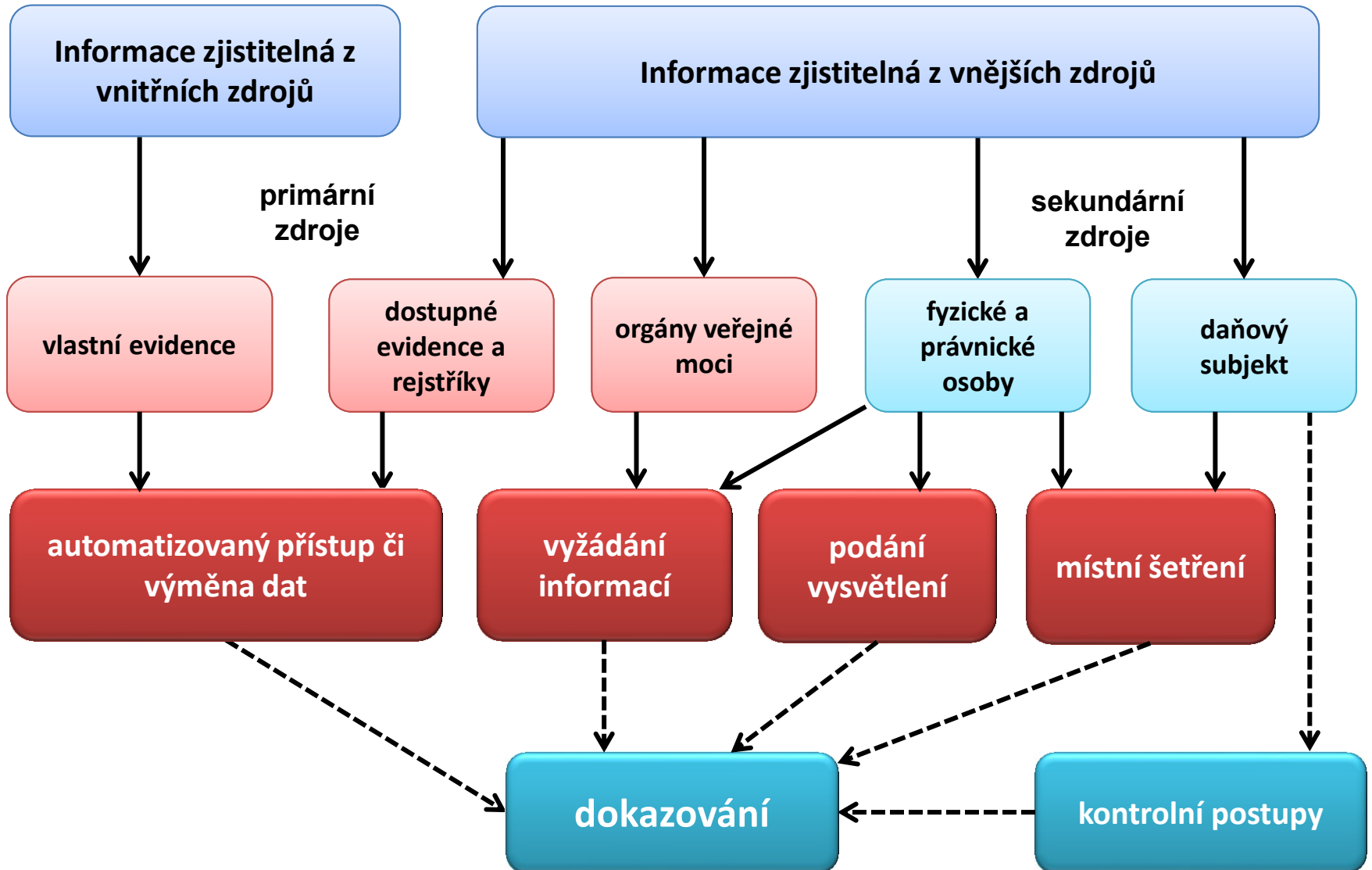
- kontrolní postupy:
 - daňová kontrola
 - postup k odstranění pochybností

Neformalizované postupy

- vyhledávací činnost:
 - místní šetření
 - vysvětlení
- dokazování
- dožádání
- doručování
- vedení spisu
- evidence daní
- vybírání daní
- protokolace

- **Účel:** zjistit skutečnosti rozhodné pro správu daně, a to i bez vědomí a součinnosti daňového subjektu
- K vyhledávací činnosti může docházet:
 - v průběhu řízení
 - mimo probíhající řízení
- Informace od orgánů a osob lze vyžadovat prostřednictvím:
 - **vyžádání** – individuální či automatizované (kontrolní orgány)
 - **využití informačních systémů**
 - **vysvětlení**
 - **místního šetření**

Vyhledávací činnost 2/2

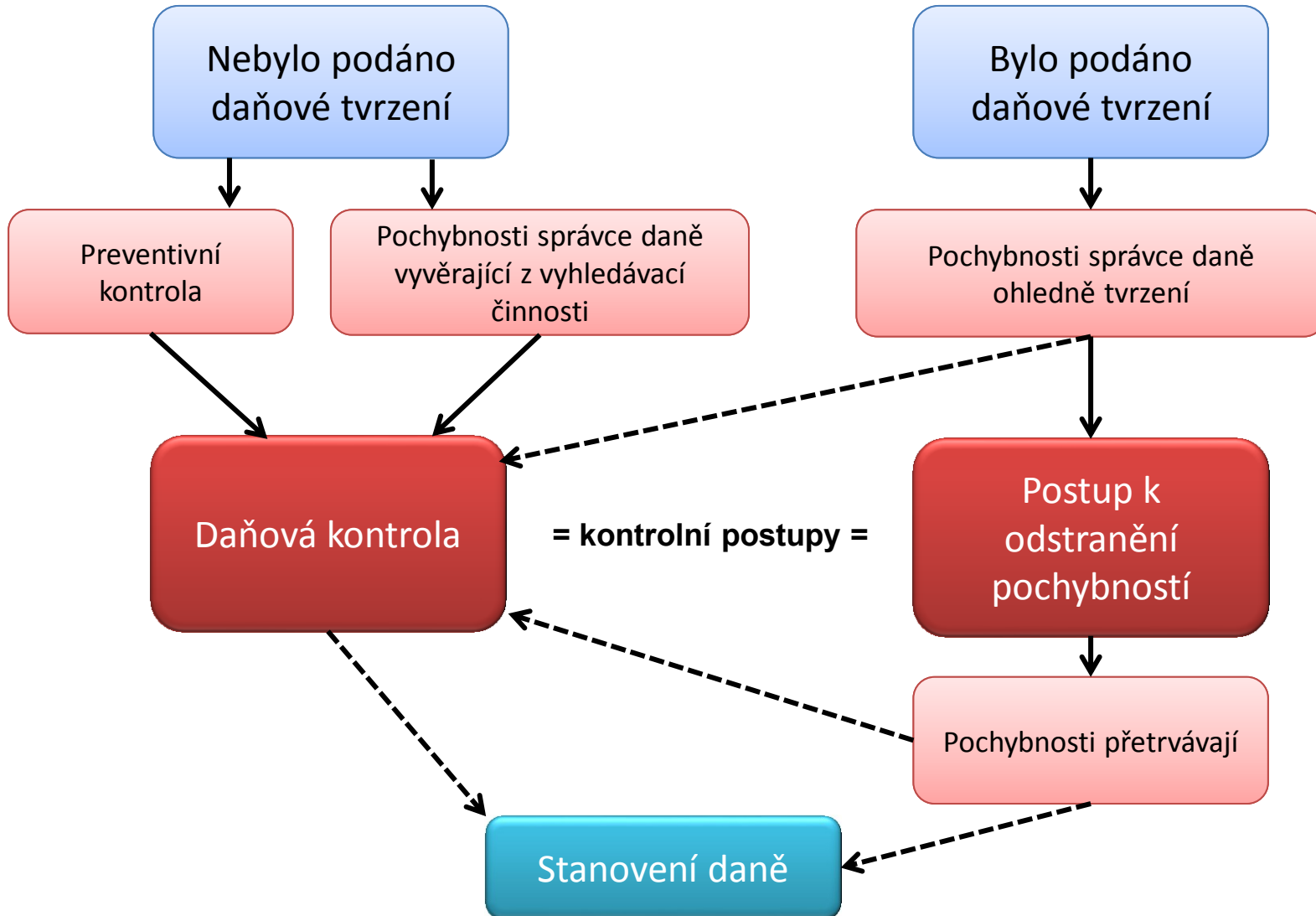
Daňová kontrola:

- Postup, kterým správce daně prověřuje tvrzení daňového subjektu a jiné skutečnosti mající vliv na stanovení jeho daňové povinnosti
- **Předmět:** k jakému daňovému řízení se daňová kontrola vztahuje
- **Rozsah:** které povinnosti, tvrzení či okolnosti bude správce daně v rámci daného předmětu prověřovat
- **Zahájení daňové kontroly**
- **Opakování daňové kontroly**
- **Ukončení daňové kontroly** - zpráva o daňové kontrole

Postup k odstranění pochybností (POP):

- Postup k odstranění konkrétních pochybností o správnosti, průkaznosti, pravdivosti nebo úplnosti podaného tvrzení či jiné písemnosti
- Zahájení - **výzva**
 - lhůta pro zahájení v případě daňového odpočtu
- **Fáze:**
 - reakce na výzvu
 - reakce na případné neodstranění pochybností
- Možnost přechodu do daňové kontroly

Vztah daňové kontroly a POP

Celostátní územní působnost

- Týká se tzv. **vybrané činnosti** = vyhledávací činnost a kontrolní postupy
- Pouze pro **finanční a celní úřady**
 - upraveno v zákoně č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky a v zákoně č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky
- Změna účinná od 29. července 2016 (den vyhlášení ve Sbírce zákonů)
- Výsledkem je **sdílená působnost**
 - **souběžová** – vyhledávací činnost (lze provádět nezávisle na sobě)
 - **výlučná** – kontrolní postupy (postup provede ten, kdo zahájil nejdříve)
- Právo seznámit se s obsahem spisového materiálu u úřadu příslušného k vydání rozhodnutí ve věci
- Zachování účinků plné moci

- **Cíl:** získání poznatků (zjištění skutkového stavu) důležitých pro vydání rozhodnutí nebo další procesní postup
- **Důkazní povinnost** (tj. povinnost předložit či navrhnout důkazní prostředky) ohledně toho, co daňový subjekt tvrdil nebo tvrdit měl
 - její splnění nemusí vždy znamenat unesení **důkazního břemene** (tj. odpovědnost za to, že bude správci daně prokázáno to, co tvrdil nebo tvrdit měl)
 - navazuje na **povinnost tvrzení** (tj. povinnost uvést skutečnosti důležité pro rozhodnutí)
- Nelze prokazovat neexistující skutečnosti
 - tzv. negativní důkazní teorie

- **Pojmy:**
 - **Důkazní prostředek** = procesní činnost při dokazování
 - **Pramen důkazu** = nosič informace
 - **Důkaz** = přímý poznatek (informace) z procesu dokazování

 - 1. **tvrzení daňového subjektu** (ústní či písemné)
 - 2. **listiny** (elektronická i listinná forma)
 - 3. **znalecké posudky** (ústní či písemné)
 - 4. **svědecké výpovědi** (pouze ústní)
 - 5. **ohledání věci**
-
- **Hodnocení důkazů** (důkazních prostředků)

Pomůcky a sjednání daně

- Daň lze stanovit **podle pomůcek** pokud:
 - daň nelze stanovit na základě dokazování (sekundární) a zároveň
 - daňový subjekt nesplnil svou důkazní povinnost *nebo*
 - daňový subjekt nesplnil povinnost součinnosti
- Jako pomůcky lze použít zejména:
 - nezpochybněné důkazní prostředky
 - podaná vysvětlení
 - srovnání s jiným daňovým subjektem
 - vlastní poznatky správce daně
- Správce daně přihlíží i k případným výhodám pro daňový subjekt (i když nebyly uplatněny)
- **Zvláštní úprava v zákoně o daních z příjmů (od 1. prosince 2016)**
 - tzv. „zákon“ o prokazování původu majetku
- **Sjednání daně** - nelze-li daň stanovit ani podle pomůcek (terciární)

UNIVERZITA KARLOVA
Právnická fakulta

Děkuji za pozornost

hrdlicl@prf.cuni.cz

